

KÄSKKIRI

27.12.2022 nr 1-3/103

**Perioodi 2021-2027 Sisejulgeolekufondi,
piirihalduse ja viisapoliitika rahastu,
Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi
erimeetmete ja erakorralise abi taotlemise
ning toetuslepingu sõlmimise
protseduurireeglid**

Käskkiri kehtestatakse Vabariigi Valitsuse 31. mai 2012. a määruse nr 39 „Siseministeeriumi põhimäärus“ § 23 lõike 2 punkti 2 alusel, lähtudes perioodi 2021-2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse § 48 lõikest 1 ning kooskõlas perioodi 2021-2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse § 9 lõikega 1.

1. Üldsätted

Käskkiri kohaldub vaid Sisejulgeolekufondi, piirihalduse ja viisapoliitika rahastu ning Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi rakenduskavadesse lisatud Euroopa Komisjoni (edaspidi *EK*) erakorralise abi ja erimeetmete taotluse esitamisele ning toetuslepingu sõlmimisele.

Sisejulgeolekufond (edaspidi *ISF*) on Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määruse (EL) 2021/1149 (edaspidi *ISF määrus*) alusel loodud fond. ISFi eesmärk on aidata tagada kõrget julgeolekutaset Euroopa Liidus (edaspidi *EL*), eelkõige ennetades terrorismi ja radikaliseerumist, rasket ja organiseeritud kuritegevust ja küberkuritegevust ning võideldes nende vastu, abistades, kaitstes kuritegevuse ohvreid ja valmistudes ette ISFi määruse kohaldamisalasse kuuluvateks julgeolekuintsidentideks, riskideks ja kriisideks, tagades nende vastase kaitse ja neid tõhusalt juhtides.

Piirihalduse ja viisapoliitika rahastu (edaspidi *BMVI*) on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1148 (edaspidi *BMVI määrus*) alusel loodud fond. BMVI eesmärk on tagada tugev ja tõhus Euroopa integreeritud piirihaldus välispiiridel, aidates seeläbi tagada liidus kõrgetasemelise sisejulgeoleku, samal ajal kaitstes inimeste vaba liikumist liidu piires, ning järgides täielikult asjaomast liidu *acquis'd* ning ELi ja liikmesriikide rahvusvahelisi kohustusi, mis tulenevad rahvusvahelistest lepingutest, mille osalised nad on.

Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond (edaspidi *AMIF*) on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1147 (edaspidi *AMIF määrus*) alusel loodud fond. AMIFI eesmärk on aidata tõhusalt hallata rändevoogusid ning rakendada, tugevdada ja arendada ühist varjupaiga-

ja rändepoliitikat vastavalt asjaomasele liidu *acquis*'le ning järgides täielikult ELi ja liikmesriikide rahvusvahelisi kohustusi, mis tulenevad rahvusvahelistest lepingutest, mille osalised nad on.

Erimeetmed ja erakorraline abi on ISFi, BMVI ja AMIFI määrustes sätestatud temaatilise rahastu komponendid, mille kohta EK määrab toetuse taotlemise tingimused ning teeb taotluse rahuldamise otsused sh otsuse toetuse lisamise kohta vastava fondi rakenduskavasse.

Protseduurireeglid ei asenda olemasolevaid valdkondlike riigisiseseid ega ELi õigusakte ning juhendmaterjale. Teemade käsitlemisel, mis protseduurireeglites ei ole reguleeritud või ei ole reguleeritud piisava detailsusega, võetakse aluseks fonde reguleerivad EL-i õigusaktid ning vastavad riigisiseseid õigusaktid.

2. Kasutatavad lühendid

DHS	SiMi dokumendihooldussüsteem
KA	korraldusasutus
RHO	SiMi rahandusosakond
SFC	Euroopa Liidu fondide haldamise süsteem
SFOS	struktuuritoetuse registri toetuse andja poolne keskkond
SiM	Siseministerium
STAO	SiMi strateegia- ja arendusosakond
VV	Vabariigi Valitsus
VVO	SiMi välisvahendite osakond
ÕO	SiMi õigusosakond;
ÜM	ühendmäärus,
ÜSM	ühissätete määrus

3. Kasutatavad mõisted

Erimeetmed	ISFi, BMVI või AMIFI temaatilise rahastu komponent, millest võib toetust taotleda eelnimetatud fondi erieesmärkidele vastavate riikidevaheliste või riiklike projektide elluviimiseks või millest võib EK oma otsuse alusel eraldada vahendeid (st teha taotluse rahuldamise otsuse). Erimeetmete lisaeraldise sihtotstarve sätestatakse rakenduskavas.
Erakorraline abi	ISFi, BMVI või AMIFI temaatilise rahastu komponent, millest võib liikmesriik põhjendatud hädaolukorras taotleda kiireloomuliste ja lühiajaliste erivajaduste katmiseks abi. Erakorralist abi eraldab EK oma otsusega (taotluse rahuldamise otsus) vastavalt BMVI määruse artiklile 25, AMIFI määruse artiklile 31 ja ISFi määruse artiklile 25. Kui EK otsuse kohaselt lisatakse erakorraline abi rakenduskavasse, sätestatakse rakenduskavas abi sihtotstarve.
Fondi koordinaator	VVO teenistuja, kelle ametijuhendi järgne ülesanne on konkreetse fondi vahendite kasutuselevõtt.
Kaasfinantseering	Eesti riigi eelarvest eraldatav sihtotstarbeline toetus, mis on üldjuhul 10% projekti maksumusest.
Korraldusasutus	Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse § 48 lõike 1 kohaselt on siseturvalisuspoliitika fondide KA Siseministerium. KA ülesanded on sätestatud ÜSM artiklis 72.

Omafinantseering	Toetuse saaja või projektis osaleva partneri rahaline panus projekti. Omafinantseeringu hulka arvestatakse ainult toetuse saaja või teiste projektis osalevate partnerite tehtavad abikõlblikud kulud. Omafinantseeringuga võib täita osaliselt või täielikult kaasfinantseeringu kohustust.
Partner	Toetuse taotluses ja/või toetuslepingus nimetatud isik, asutus või rahvusvaheline organisatsioon või ELi liikmesriigi asutus või taotlusvooru kutses nimetatud kolmanda riigi asutus, kes osaleb projekti tegevustes ja kelle tegevusi rahastatakse toetusest.
Projekt	Kindlaks määratud tulemuse, eelarve ja piiritletud ajaraamiga tegevus või seotud tegevuste kogum, millega kaasnevate kulude hüvitamiseks toetust taotletakse ning millele antakse tunnuskood toetuse haldamise registris.
Rakenduskava	Perioodi 2021-2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse § 1 lõike 1 punktides 3-5 nimetatud fondi vahendite kasutamise strateegiline dokument, mille alusel kavandatakse ja viiakse ellu fondist rahastatavaid tegevusi.
Toetus	Rahaline abi, mis koosneb Eesti riigile antavast ELi toetusest (eraldisest) ja üldjuhul ka kaasfinantseeringust.
SFOS	Perioodi 2021-2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse §-s 21 nimetatud register.
Toetuse taotleja / toetuse saaja	Toetuse taotlejaks võib olla avalik-õiguslik juriidiline isik, eraõiguslik juriidiline isik, valitsusasutus, valitsusasutuse hallatav asutus või rahvusvaheline organisatsioon, kes vastab EK seatud toetuse või abi saamise tingimustele ja kelle õigusaktidest tulenevad või põhikirjalised eesmärgid toetavad taotluses kavandatud tegevusi. Toetuse saaja esitatud taotluse on EK rahuldanud ja temaga sõlmib KA toetuslepingu.
Toetusleping	KA ja toetuse saaja vahel sõlmitud leping toetuse kasutamiseks, eesmärgiga viia ellu taotluses toodud tegevused.
Siseturvalisuspoliitika fondid	Siseturvalisuspoliitika fondid on AMIF, BMVI ja ISF (edaspidi koos <i>fondid</i>)
Ühendamäärus	Vabariigi Valitsuse 12. mai 2022. a määrus nr 55 "Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldised tingimused".
Ühissätete määrus	Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisipoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid.

4. Õiguslik raamistik

- 4.1. Ühissätete määrus;
- 4.2. AMIFi määrus;
- 4.3. BMVI määrus;
- 4.4. ISFi määrus;

- 4.5. perioodi 2021-2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seadus ja selle rakendusaktid;
- 4.6. projektile kohalduvad muud asjakohased õigusaktid ja EK juhendid;
- 4.7. SiMi osakondade põhimäärused;
- 4.8. SiMi sisemist töökorda reguleerivad õigusaktid.

5. Toetuse taotlemise ja toetuslepingu sõlmimisega seotud dokumentide säilitamine

- 5.1. Toetuse taotlemise ja toetuslepingu sõlmimisega seotud kirjavahetuse ja dokumentide säilitamise eest vastutab KA.
- 5.2. Fondide rakendamist kajastav kirjavahetus säilitatakse süstematiseeritult elektroonilises taasesitamist võimaldavas vormis SiMi võrgukettal, EK infosüsteemis SFC2021 ja/või SiMi DHSis.
- 5.3. Fondide rakendamisse kaasatud SiMi struktuuriüksused tagavad fondidega seotud dokumentatsiooni säilitamise vastavalt arhiiviseaduses ja asutusesiseses asjaajamiskorras ning dokumentide loetelus sätestatule.
- 5.4. Dokumente säilitatakse viis aastat toetuse saajale tehtud lõppmakse tegemise aasta 31. detsembrist arvates, välja arvatud juhul, kui riigiabi reeglitest tuleneb teisiti.

6. SiM-i struktuuriüksuste tegevused fondide erimeetmete projektide taotlemisel ja toetuslepingu sõlmimisel

- 6.1. Kantsler allkirjastab EKle esitatava erimeetmete või erakorralise abi taotluse ja partnerlusdeklaratsiooni.
- 6.2. Välisvahendite valdkonna eest vastutav asekancler:
 - 6.2.1. koostööl lastab EKle esitatava erimeetmete või erakorralise abi taotluse ja partnerlusdeklaratsiooni;
 - 6.2.2. allkirjastab erimeetmete ja erakorralise abi toetuslepingu ja selle muudatuse.
- 6.3. Välisvahendite valdkonna eest vastutava asekancleri puudumisel täidab tema ülesandeid õigusosakonna juhataja.
- 6.4. VVO:
 - 6.4.1. edastab erimeetmete ja erakorralise abi taotlusvooru info ning dokumendid toetuse taotlejale ja määrab taotluse esitamise tähtaja (üldjuhul 30 päeva enne EK-le taotluse esitamise tähtaega);
 - 6.4.2. nõustab toetuse taotlejat taotlemisega seotud küsimustes;
 - 6.4.3. kontrollib projektitaotluse vastavust ÜSM artikli 73 nõuetele;
 - 6.4.4. korraldab erimeetmete partnerlusdeklaratsiooni allkirjastamise;
 - 6.4.5. esitab erimeetmete või erakorralise abi taotluse EKle;
 - 6.4.6. töötab välja ja koostööl lastab ettenähtud korras rakenduskava muutmise eelnõu, kui EK-le esitatud taotluse rahuldamise otsus seda tingib;
 - 6.4.7. valmistab ette toetuslepingu eelnõu vastavalt ÜM 8. peatüki sätetele, ÜSM lisa III sätestatud horisontaalsetele eeltingimustele ning seirekomisjoni kinnitatud üldistele valikukriteeriumitele ja -metoodikale;
 - 6.4.8. kontrollib, et toetuse saaja poolt allkirjastab taotluse ja toetuslepingu selleks õigust omav isik;
 - 6.4.9. loob toetuslepingu alusel SFOSis projekti ja teavitab sellest toetuse saajat;
 - 6.4.10. teavitab RHO-d erimeetmete projektist, millele on vaja riiklikku kaasfinantseeringut;
 - 6.4.11. suhtleb EK-ga ja teeb rahvusvahelist koostööd teiste riikide KAdega.

- 6.5. VVO juhataja muudab oma otsusega käesoleva käskkirjaga kehtestatud vorme:
- 6.5.1. toetuse taotlemise vorm (lisaks EK taotlusvooru kutses kehtestatud vormidele), milles põhjendatakse taotluse vastavust ÜSM artiklile 73;
 - 6.5.2. VVO kontroll-leht.
- 6.6. RHO:
- 6.6.1. esitab Rahandusministeeriumile taotluse erimeetmete või erakorralise abi projektile riikliku kaasfinantseeringu saamiseks;
 - 6.6.2. kooskõlastab DHSis rakenduskava muutmise eelnõu;
 - 6.6.3. kooskõlastab toetuslepingu ja selle muudatuse eelnõu.
- 6.7. SiM valdkondliku poliitika kujundamise pädevusega osakondade ja STAO pädevuses on vajadusel erimeetmete ja erakorralise abi taotluste kooskõlastamine DHS-is vastavalt EK-le esitatava taotluse valdkonnale.
- 6.8. ÕO tagab KA õigusteenindamise.
- 6.9. Toetuslepingut võib muuta SiMi algatusel või toetuse saaja ettepanekul.
7. Tunnistan kehtetuks 6. mai 2022. a siseministri käskkirja nr 1-3/37 "Perioodi 2021-2027 Sisejulgeolekufondi, piirihalduse ja viisapoliitika rahastu, Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi erimeetmete ja erakorralise abi taotlemise protseduurireeglid".

(allkirjastatud digitaalselt)

Lauri Läänemets
siseminister

Lisa 1. Voodiagramm „Erimeetmete projekti taotlemise protsess“;

Lisa 2. Projekti vastavuse hindamiseks ÜSM artiklile 73 „Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, piirihalduse ja viisapoliitika rahastu ning Sisejulgeolekufondi erimeetmete ja erakorralise abi toetuse taotlemise lisavorm“;

Lisa 3. Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, piirihalduse ja viisapoliitika rahastu ning Sisejulgeolekufondi erimeetmete ja erakorralise abi taotluse vormilise ja abikõlblikkuse hindamise leht.

